

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/162/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514203668
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514203668.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Kohútovej a členov senátu Mgr. Márie Hlaváčovej a JUDr. Romana Rizmana v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Advokátska kancelária TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcovi: Q. U., H.. XX.X.XXXX, K. L. XXX/XX, R. H.M. C., o zaplatenie 217,53 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 18C/224/2014-35 zo dňa 1.12.2014, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Účastníkom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, o trovách rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov nepriznal.

Súd prvého stupňa toto rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ žalobou, ktorú doručil súdu prvého stupňa dňa 24.2.2014 navrhol, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie 217,53 eur s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 11.3.2010 do 10.11.2010 vo výške 6,53 eur, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 217,53 eur od 11.11.2010 do zaplatenia a s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru. Ďalej uviedol, že navrhovateľ je postupníkom na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2011, ktorou Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava na neho postúpila predmetnú pohľadávku voči odporcovi. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi konania v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch a v spojení s § 200ea ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od tohto okamihu ide o drobný spor. Rozsudok bol vyhlásený verejne dňa 2.12.2014. Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa mal za preukázané, že Slovenská sporiteľňa a.s. poskytla odporcovi na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 18.11.2005 úver vo výške 896,24 eur (27.000,00 Sk), ktorý sa odporca zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 24,17 eur (728,00 Sk) vždy k 10. dňu v mesiaci pri pevnej úrokovej sadzbe vo výške 17,30 % ročne. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 10.12.2005 a konečná splatnosť úveru dňa 10.11.2010. Platne uzatvorenou zmluvou sa odporca zaviazal uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Odporca si túto zmluvnú povinnosť neplnil, čím sa dostal do omeškania s úhradou dlžnej sumy a ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky dlhoval sumu pozostávajúcu z neuhradených dlžných splátok a príslušenstva v celkovej výške 1.763,10 eur. Odporca nedodrжал podmienky zmluvy o úvere s úverovým rámcom, v dôsledku čoho mu navrhovateľ zaslal pokus o zmier s výzvou na zaplatenie celého dlhu vo výške 2.806,55 eur. Navrhovateľ si v návrhu uplatnil splátky úveru splatné od 10.3.2010 do 10.11.2010 v počte 9 a celkovej výške 217,53 eur. Zároveň si uplatnil úrok z omeškania a trovy konania.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ustanovení § 497 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje zmluvu o úvere a ustanovení § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ustanovení § 2, § 4 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a podľa § 52 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy a podľa ustanovenia § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že uplatnená peňažná pohľadávka navrhovateľa je premlčaná, pretože trojročná premlčacia lehota uplynula 9.11.2013 a žalobca podal žalobu na súd 24.2.2014, teda po uplynutí premlčacej lehoty. Súd prvého stupňa preto v zmysle § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, aj bez návrhu prihladal na toto premlčanie a preto žalobu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a účastníkom nepriznal náhradu trov konania, pretože navrhovateľ nebol v konaní úspešný, preto mu náhrada trov konania neprislúcha a odporcovi preukázateľné trovy konania nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav. Uviedol, že predmetná úverová zmluva bola uzatvorená dňa 18.11.2005 a v období do 31.12.2007 sa ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, ktoré upravovali spotrebiteľské zmluvy, vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a iné zmluvy upravené v ôsmej časti Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku, nie v Občianskom zákonníku a preto sa tieto ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách nevzťahovali na predmetnú zmluvu o úvere. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa preto nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a na platnosť týchto právnych úkonov sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Preto, ak predmetná zmluva o úvere bola uzatvorená pred 1.1.2008 kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné tieto práva zo zmluvy posudzovať podľa § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka, ale podľa ustanovení Obchodného zákonníka, bez ohľadu na povahu účastníkov konania.

Navrhovateľ preto uviedol, že súd prvého stupňa na prejednávanú vec nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, týkajúce sa premlčacej doby, pretože je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Preto, ak súd prvého stupňa na predmetný záväzkový vzťah účastníkov konania aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a taktiež posúdenie premlčacej doby vec nesprávne právne posúdil, navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov v Slovenskej republike z roku 2013, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z roku 2011 a z roku 2013.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že súd prvého stupňa na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa ak sám prihladal na námietku premlčania, pretože toto ustanovenie nadobudlo účinnosť 1.5.2014 a preto ho súd prvého stupňa nemohol aplikovať keď navrhovateľ podal predmetnú žalobu na súd 24.2.2014, teda pred účinnosťou ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd prvého stupňa aplikovaním tohto zákonného ustanovenia porušil zásadu stanovenú v čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej výklad a uplatňovanie zákonov musí byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, v súlade s jej čl. 1 ods. 1, 2 o základných princípoch právneho štátu a s čl. 12 ods. 1, 2 o zákaze diskriminácie.

Navrhovateľ preto navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrhu vyhovie v celom rozsahu, alebo aby zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolanie navrhovateľa bolo odporcovi doručené 18.2.2015, vyjadrenie k odvolaniu nepodal.

Odvolací súd prejednal odvolanie navrhovateľa v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods.1, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej podľa § 214 ods. 1 O.s.p., na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť napadnutého rozsudku a jeho odôvodnenia a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje. Na doplnenie dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a k odvolaniu navrhovateľa odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že účastníci konania, teda navrhovateľ aj odporkyňa majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie svojich tvrdení a tento dôkaz súdu predložiť.

Podľa § 132 ods. 1 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa, z toho čo vyšlo v konaní najavo, vyvodil správne skutkové a právne závery a vo veci správne rozhodol.

Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa z toho dôvodu, že nesúhlasil s právnym posúdením súdom prvého stupňa o premlčaní uplatnenej pohľadávky, ak súd prvého stupňa posudzoval premlčaciu dobu uplatnenej pohľadávky navrhovateľa zo zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 18.11.2005 podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako trojročnú premlčaciu dobu a nie podľa ustanovení Obchodného zákonníka ako štvorročnú premlčaciu dobu. Navrhovateľ tvrdil, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere až do 31.12.2007 nebolo možné práva a povinnosti zo zmluvy o úvere aj zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere posudzovať podľa Občianskeho zákonníka ale bolo potrebné ich posudzovať podľa Obchodného zákonníka.

Odvolací súd nepovažuje toto tvrdenie navrhovateľa v odvolaní za správne. Poukazuje na to, že ratifikáciou zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii dňa 1.5.2004 sa stala Slovenská republika členským štátom Európskej únie. Podľa čl. I Aktu o podmienkach pristúpenia Slovenskej republiky odo dňa pristúpenia pre nové členské štáty budú záväzné ustanovenia pôvodných zmlúv a aktov prijatých orgánmi a Európskou centrálnou bankou pred pristúpením a majú sa uplatňovať za podmienok stanovených v týchto zmluvách a v tomto akte. To znamená, že odo dňa pristúpenia Slovenskej republiky k Európskej únii, sa pre Slovenskú republiku stali záväznými akty prijaté orgánmi zriadenými Zmluvou o založení Európskych spoločenstiev a Zmluvou o Európskej únii.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady Európskej únie č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách je zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, považovaná za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vznikajúcich na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Za takúto nekalú podmienku sa podľa bodu 1 písm. e/ prílohy tejto smernice považuje ak požiadavka, aby spotrebiteľ, ktorý nesplnil svoj záväzok, zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu.

Členstvo Slovenskej republiky v Európskej únii a v Európskom spoločenstve predstavuje aj povinnosť dodržiavať komunitárne právo, teda právo orgánov Európskeho spoločenstva. Súčasťou tohto práva je aj Smernica Rady 93/13/EHS. Základnou charakteristikou komunitárneho práva je jeho prednosť pred právom vnútroštátnym, čo vyplýva aj z rozhodnutia Európskeho súdneho dvora vo veci 6/64 Flaminio Costa c/a E.N.E.L., z ktorého okrem iného vyplýva, že pred vnútroštátnym súdom sa nemožno dovolávať žiadneho vnútroštátneho predpisu, ktorý by bol v rozpore s komunitárnym právom, inak by bola ohrozená aplikácia komunitárneho práva, ktorá je nevyhnutným predpokladom na uskutočňovanie cieľov Zmluvy o založení ES.

Aj v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere dňa 18.11.2005 v Slovenskej republike platil Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a Zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré sú právnymi predpismi lex specialis vo vzťahu k právnej úprave zmluvy o úvere opravenej v tom čase iba v Obchodnom zákonníku. Preto aj predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ak odporca

ju uzatvoril ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Preto súd prvého stupňa správne na prejednávanej vec aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o trojročnej premlčacej dobe na uplatnenie predmetnej pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Odvolačný súd považuje za správny postup súdu prvého stupňa, ak podľa § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 pri rozhodovaní o uplatnenej pohľadávke navrhovateľa rozsudkom zo dňa 1.12.2014 prihliadal na toto premlčanie ex offo vo svojom rozhodnutí zo dňa 1.12.2014.

Zákonom č. 102/2014 Z.z. bolo do Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zavedené nové ustanovenie § 5b v tomto znení: „Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (teda aj súd) prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával“.

Toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť 1.5.2014. Znamená to, že súdy od 1.5.2014 musia z úradnej povinnosti a to aj v súdnych konaniach začatých pred 1.5.2014, pretože citované ustanovenie § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. ukladá súdu, ktorý rozhoduje o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy vo veci o ktorej ešte súd meritórne nerozhodol, aby aplikoval ustanovenie § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. a to aj v tomto konaní, ktoré bolo začaté 24.2.2014, kedy žalobca podal predmetnú žalobu, pretože toto ustanovenie zákona má procesný charakter, teda súd ho aplikuje v čase svojho rozhodovania. Takýto výklad a aplikácia ustanovenia § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vychádza z ústavných princípov legitímnych očakávaní účastníkov konania v súdnom konaní. Žalobca ako veriteľ zo spotrebiteľskej zmluvy tým, že nechal márne uplynúť premlčaciu lehotu a neuplatnil včas svoju pohľadávku na súde, svoje právo na vymoženie pohľadávky v súdnom konaní, podmienené oslabil. Navrhovateľ ako veriteľ teda do 1.5.2014 nenadobudol žiadne právo, lebo ak bolo jeho právo premlčané, uplatnením premlčania pohľadávky na súde, veriteľ nemohol automaticky očakávať úspech v súdnom konaní a teda nenadobudol podaním žaloby dňa 24.2.2014 žiadne právo, čím nebola zavedením ustanovenia § 5b do Zákona o ochrane spotrebiteľa, porušená dôvera žalobcu ako veriteľa v právo. Žalobca musel počítať s tým, že svoje právo premlčaním stratí v dôsledku svojej nedbanlivosti podaním žaloby po uplynutí premlčacej lehoty, nie v dôsledku zavedenia § 5b novelou Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Odvolačný súd preto podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu navrhovateľa, ktorý bol podaný na súde po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, ako vecne správny. Odvolačný súd taktiež potvrdil výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania ako vecne správny.

O trovách tohto odvolacieho konania odvolačný súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a úspešnej odporkyni preukázateľné trovy tohto odvolacieho konania nevznikli, preto jej neboli priznané.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.